

Datum
2024-01-08

Diarienummer
VON-2023/608.312

Handläggare
Tina Lundin
08-535 300 00
Tina.Lundin@huddinge.se

Vård- och omsorgsnämnden

Utvecklingsplan för Skogås och Trångsund, remissvar

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens synpunkter och överlämnar tjänsteutlåtandet, daterat den 8 januari 2024, till kommunstyrelsen som sitt yttrande i ärendet.

Sammanfattning

Kommunen har arbetat fram en utvecklingsplan för hur Huddinge kommun ska utvecklas till 2050 avseende Skogås och Trångsund. Planerna visar på en möjlig utveckling av bland annat bebyggelse, infrastruktur och grönska. Syftet är att se till att de delar som sedan byggs bit för bit hänger ihop i en attraktiv och hållbar helhet.

Beskrivning av ärendet

Stockholmsregionen förväntas växa med 30 000 – 40 000 invånare varje år de kommande tio åren. Huddinge behöver använda sin mark på ett effektivt sätt vid byggandet av bostäder, infrastruktur och attraktiva miljöer för boende, näringsidkare och besökare.

Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen (2010:900) ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen ger vägledning för användningen av mark- och vattenområden, den byggda miljöns användning, utveckling och bevarande.

För att ge en mer detaljerad vägledning vid framtagande av detaljplaner har Huddinge kommun valt att komplettera översiktsplanen med utvecklingsplaner.

Målbild

Visionen för Skogås och Trångsund är utgångspunkt för utvecklingen av området som sammanhängande, grönskande, attraktiv och trivsamt hemort. Ett område med bra kollektivtrafik som är en del av den växande huvudstadsregionen som också erbjuder naturens möjligheter för rekreation och vila året runt. Sammantaget visar utvecklingsplanen en potential för cirka 4500 bostäder, varav 1500 i antagna och pågående planer. Därutöver redovisas en potential om 500 arbetsplatser i området.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Socialförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn vxl 08-535 300 00

sof@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2024-01-08

Diarienummer
VON-2023/608.312

De fyra målbilderna kan i korthet delas in i rubrikerna:

1. Tryggt och välkomnande
2. Grönskande och hälsofrämjande
3. Tillgängligt och nära
4. Sammanhängande och levande

Förvaltningens synpunkter

Nu aktuella utvecklingsplaner innehåller många goda intentioner när det gäller Socialförvaltningens ansvarsområden.

Då utvecklingsplanerna är allmänt hållna lämnar förvaltningen endast övergripande synpunkter för vidare diskussioner utifrån socialtjänstlagens intentioner, utan hänsyn till kommunens nämndstruktur, reglemente och delegationsordning.

Vård- och omsorgsnämndens grunduppdrag riktar sig till äldre och personer med olika typer av funktionsnedsättning. I korthet består arbetet av olika former av stöd, vård och omsorg för att nämndens målgrupper ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt utifrån principen om människors lika värde och allas rätt till trygghet, vård och omsorg.

För en ökad förståelse avseende socialförvaltningens behov bör tjänsteutlåtandet läsas tillsammans med nämndens verksamhetsplan och lokalprognos som ligger till grund för den lokalresursplan som årligen beslutas av kommunfullmäktige.

Medverkan i samhällsplaneringen enligt Socialtjänstlagen

Hållbar utveckling har en central roll i dagens samhällsplanering. Det framgår av såväl plan- och bygglagen som miljöbalken och återspeglas i utvecklingsplanerna. Hållbar utveckling är central utifrån ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. Social hållbarhet handlar om individens upplevelse av delaktighet och tillit till omgivningen. Det finns olika metoder för att mäta social hållbarhet. Exempel på sådana metoder är sociala konsekvensanalyser respektive sociala konsekvensbeskrivningar. Det är inte uttalat i lagstiftningen att en social konsekvensbeskrivning ska göras på motsvarande sätt som det är beskrivet i miljöbalken. Där framgår när och hur en miljökonsekvensbeskrivning ska göras och vilket innehåll den ska ha. För att lyckas med en social konsekvensbeskrivning behöver kommunen formulera en gemensam definition av begreppet social hållbarhet.

Likheterna mellan socialtjänstlagen och plan- och bygglagen är många. Båda lyfter vikten av ett helhetstänkande med fokus på individens bästa; möjlighet till bostad, goda livsmiljöer, trygghet och jämlika förutsättningar.

I utredningen om ny socialtjänstlag [SOU 2020:47](#) föreslås att:

2 kap. 3 § plan- och bygglagen kompletteras med ett krav på att kommunen vid sin planläggning ska ta hänsyn till sociala aspekter. Vidare ska översiktsplanen, enligt ett tillägg i 3 kap. 2 § plan- och bygglagen, ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den sociala miljön.

Enligt lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska varje kommun genom riktlinjer planera för bostadsförsörjningen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Riktlinjerna för bostadsförsörjningen ska i sin tur utgöra underlag för planläggning enligt plan- och bygglagen.

I dag finns problem med så kallad strukturell hemlöshet. Personer med låga inkomster har svårt att bli godkända av hyresvärdarna. En trend som beskrivs i slutbetänkandet om ny socialtjänstlag är att människor utan andra sociala problem vänder sig till socialtjänsten för att få hjälp med boende. Hemlöshet och osäkra bostadsförhållanden skapar i sig sociala problem för grupper och individer. Inte minst gäller det barn som lever i hemlöshet eller i extrem trångboddhet. Det är något som inte ligger i linje med barnets bästa och barnkonventionens övriga bestämmelser.

När det gäller äldre personer i hemlöshet kan hemlösheten innebära något mer än tillgången till en fysisk plats att bo på. Situationen kan försvåras av nedsatt fysisk eller psykisk hälsa, beroendeproblematik. Avsaknaden av en gemensam definition avseende vad hemlöshet för äldre innebär skapar en osäkerhet kring hur begreppet ska tolkas. Hemmet bör förstås som något mer än en fysisk plats att bo på. Hemmet bör utgöra tillgång till en långsiktig lösning på en plats där individen har ett eget utrymme, kan känna sig trygg, ha sina tillhörigheter och möjligheten att ha kvar förankringen till en plats och en livsstil som förstärker upplevelsen av att vara hemma. Något som bör uppmärksammas är att äldres sociala problem och omvårdnadsbehov kan påverka möjligheten till en långvarig boendelösning. I och med målsättningen att fler ska kunna bo kvar hemma med hjälp av olika stödinsatser är det av vikt att det finns tillgång till lägenheter där hemtjänsten tillförsäkras en god arbetsmiljö och att den boendes delaktighet i vardagslivet inte begränsas av brister i tillgängligheten.

Ytterst är hemlösheten en bostadspolitisk fråga som handlar om hur alla grupper ska hitta en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden. Utredningen (SOU 2020:47) anger också att lösningarna ser olika ut i olika kommuner men gemensamt är att de oftast innebär stora sociala merkostnader för kommunerna.

Den täta staden

Det finns röster både för och emot den täta staden som den mest eftersträvansvärda formen av boendemiljö.

Vid planeringen av nya områden är det av vikt att anpassa samhället efter olika gruppers särskilda behov och att området blir attraktivt för olika befolkningsgrupper. Därvid bör bland andra: barn, unga, äldre och personer med någon funktionsnedsättning ägnas särskild hänsyn.

Folkhälsomyndigheten anger ett antal faktorer som generellt anses viktiga i boendemiljön:

- Närhet till kommunikationer, grönområden, idrottsanläggningar, barnomsorg och skolor

Datum
2024-01-08

Diarienummer
VON-2023/608.312

- Tillgång till hälso- och sjukvård samt daglig service
- Småskalig och varierande bostadsbebyggelse
- Blandning av bostäder, verksamheter och servicefunktioner
- Tillgång till mötesplatser
- Att området upplevs som tryggt

Ur ett barnperspektiv finns forskning som visar att barn mår bäst i småskaliga, lummiga och måttfullt bebyggda miljöer. Den kunskapen bör tas tillvara så att barn även i den täta staden har ytor där de kan vistas på sina villkor. Ytan bör planeras så att vuxna besökare upplever det som att vara inne på någon annans mark och därmed beträder området med respekt för dem som äger rummet, i detta fall barnen. Ett synsätt som ligger i linje med barnkonventionen som numera är en del av den svenska lagstiftningen.

Mångfunktionalitet

Mångfunktionalitet har blivit ett återkommande begrepp inom den kommunala stadsplaneringen. Det finns risk att begreppet inte tolkas och utreds i tillräcklig utsträckning för att i möjligaste mån undvika målkonflikter i den nya stadsdelen. Det ligger i sakens natur när många personer ska samsas på samma yta att olika funktioner och aktiviteter kan komma i konflikt med varandra. En viktig fråga i arbetet med en ny stadsdel blir; vilka ska samsas om olika utrymmen och hur påverkar de olika aktiviteterna varandra och de kringboende? Därefter kan prioriteringar och avvägningar göras.

Säker mobilitet

Det är ostridigt att prioritering av gång- och cykeltrafik gynnar såväl folkhälsan som miljön. Samtidigt finns grupper i samhället som upplever en otrygghet i mötet mellan gående och cyklister.

När antalet cyklister ökar i den täta staden ökar kraven på såväl cyklister som gångtrafikanter att kunna läsa av trafiksituationen och göra riskbedömningar för att undvika konflikter och olyckor.

Även om statistik från STRADA (Swedish Traffic Accident Data Acquisition) visar en låg andel skador mellan cyklister och fotgängare syns en överrepresentation när det gäller äldre fotgängare som skadas i kollisioner med cyklister eller på grund av fysiska hinder i gångmiljön.

Medvetna insatser krävs för att minska såväl faktiska som upplevda risker i den nya miljön.

Blåstruktur

Vatten är en viktig tillgång för människor och natur. En bärande princip i miljöarbetet är att inga åtgärder som försämrar vattenkvaliteten får vidtas. För att uppnå detta föreslås ett antal, lösningar för dagvatten som även är estetiskt tilltalande för kommunens invånare.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har tillsammans med Barnsäkerhetsrådet tagit fram information om risker och åtgärder för att förbättra

Datum
2024-01-08

Diarienummer
VON-2023/608.312

barnsäkerheten vid vatten. Den vanligaste platsen för olyckor uppges vara på badplatser, pooler eller en damm nära hemmet. För att hindra olyckor bör kommunen ta fram en strategi för att säkerställa att nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtas.

Tillgänglighet

Samhället ska vara tillgängligt för alla vilket innebär att personer med olika funktionshinder såväl fysiska som psykiska ska kunna inkluderas.

En grupp som ofta glöms bort i samhällsplaneringen är personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som behöver stöd att hantera saker så som: reglering av uppmärksamhet, impulskontroll och aktivitetsnivå, samspelet med andra människor, inläring och minne, att uttrycka sig i tal och skrift samt motoriken. Detta innebär att miljön inte får vara för svår att tolka och att antalet syn- och ljudintryck under dagen behöver kunna begränsas.

Bullerstörningar kan utgöra en risk. Definitionen av buller är "oönskat ljud" vilket innebär att den enskilde individens upplevelse avgör om ett ljud är buller eller inte. Regler om buller finns bland annat i plan- och bygglagen och miljöbalken.

En viss bakgrunds nivå kan ses som en naturlig del av stadsnära offentliga miljöer, men när nivåerna blir för höga och tränger sig på minskar möjligheterna till återhämtning och vila. Negativa bullereffekter kan enligt världshälsoorganisationen WHO definieras som en förändring i fysiologi eller uppbyggnad som resulterar i en funktionsnedsättning, försämrad stresshantering eller ökad känslighet mot övrig miljöpåverkan. Funktionsnedsättningen innefattar även temporär och/eller långtidsnedsättning av social samvaro.

För att skapa ett mått på ljudets störande eller skadliga påverkan har storheten ekvivalent ljudtrycksnivå införts. Ekvivalent ljudtrycksnivå är en genomsnittlig ljudtrycksnivå under en given tidsperiod. Normal samtalston håller en ljudnivå kring 60 dB(A), vid en bakgrundsljudnivå på 70dB(A) krävs att man höjer rösten för att kunna kommunicera med varandra. Detta innebär att miljöer med en hög bakgrundsnivå försvårar möjligheten att uppfatta och följa med i ett samtal eller ta emot instruktioner. Hörbarheten påverkas ytterligare negativt för personer med hörselnedsättning och lyssnare med annat modersmål.

Ovanstående innebär att parker, idrottsplatser och andra publika målpunkter i bullerutsatta områden inte kan anses tillgängliga eller rekreativa.

Det finns ett antal personer i varierande åldrar med funktionsnedsättning av olika grad som hamnar mellan stolarna (individerna hamnar mellan trygghetssystem och får inte det stöd som personen behöver) i det nya moderna samhället med tät stad där bland annat gång- och cykeltrafik prioriteras. Dessa individer är inte berättigade till stöd från socialtjänsten i form av ledsagare eller andra insatser som en kommun kan bistå med så som färdtjänst eller parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Detta leder i praktiken till att de förutom förlorad självständighet och möjligheten att styra över den egna tillvaron riskerar att bli utestängda från platser och sammanhang som de inte kan nå på egen hand.

Datum
2024-01-08

Diarienummer
VON-2023/608.312

En viktig del i tillgänglighets begreppet är att kunna ta del av samhällsinformation. Det handlar såväl om hänsyn till personer med synnedsättning som personer med annat modersmål samt hur hemsidan i övrigt presenterar informationen och hur lätt information kan återfinnas. I detta dokument saknas möjlighet att på ett enkelt sätt ta del av de utredningar som redovisas på sidan 72 i samrådshandlingen.

Planernas påverkan på befintliga verksamheter

Goda miljöer under byggtiden tas upp under en egen rubrik på sidan 68 i samrådshandlingen vilket är mycket positivt. Socialförvaltningen vill dock understryka vikten av tidig kontakt för planering och eventuell evakuering eller flytt av befintliga verksamheter inom nämndens ansvarsområde om detta skulle visa sig nödvändigt för att tillförsäkra en god verksamhet för våra medborgare.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Socialförvaltningen kan inte bedöma de ekonomiska och juridiska konsekvenserna utifrån nu föreliggande samrådsförslag i och med dess övergripande karaktär.

Jenny Swärd
Socialdirektör

Helén Trostemo
Ekonomichef

Bilagor

Remisshandlingar, hämtad 2024-01-08:

[Utvecklingsplan för centrala Skogås och Trångsund \(huddinge.se\)](#)

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsavdelningen (KS-2019-2662)

oversiktsplan@huddinge.se